

Ірина Грицун

студентка 3 курсу спеціальності 071 «Облік та оподаткування»

Науковий керівник: **М.В. Кузуб,**

старший викладач кафедри обліку та оподаткування

Київський національний торгово-економічний університет,

м. Київ

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Сьогодні ми живемо в епоху цифрових трансформацій, де сучасні технології зайняли вагоме місце і торкнулися майже усіх сфер нашого життя, зокрема сферу фінансів та бухгалтерського обліку. У промисловості та бізнесі зараз відбувається чергова промислова революція, яка характеризується нанотехнологіями, повністю автоматизованими системами виробництва та робототехнікою у всіх сферах суспільства.

Штучний інтелект (Artificial intelligence, AI) – це здатність інтелектуальних систем виконувати творчі функції, які традиційно вважають прерогативою людини. Дана технологія значно сприяє сталому зростанню економіки та вирішує різні соціальні проблеми.

Технології штучного інтелекту – це не те, що з'явиться десь у далекому майбутньому. Вони вже є і реально використовуються на практиці. Наприклад, медикам штучний інтелект допомагає діагностувати важкі захворювання на ранніх стадіях. Технології штучного інтелекту також використовуються деякими банками для аналізу фінансової ситуації. [2]

Значне збільшення обсягу облікових даних, разом із підвищенням контролю якості фінансових аудитів, зумовлює необхідність технологічних інновацій. Ось чому компанії «Великої четвірки» нарощують свої інвестиції в створення штучного інтелекту, і чому решта галузей повинні серйозно розглянути можливість зробити цей крок вперед.

При поєднанні сучасного бухгалтерського обліку та штучного інтелекту пропонується основну увагу зосередити на розробці нових інформаційних

технологій штучного інтелекту та технологій робототехніки. Штучний інтелект створює нові ідеї про господарські події, не випробовуючи їх, а використовуючи імовірні математичні методи [3].

Великі можливості у штучного інтелекту є в бухгалтерській сфері. Його головна перевага в тому, що він здатний обробляти величезну кількість інформації за дуже короткий час. Це означає, що у перспективі штучний інтелект зможе самостійно готувати різноманітні звіти і робити це швидко. Технологія також допоможе під час проведення різноманітних досліджень, збираючи та аналізуючи дані в десятки разів швидше за людей.

Але через недостатність інформації та невпевненості в поверненні своїх інвестицій, 80% підприємств у світі не використовують можливості штучного інтелекту. Це нерозуміння є актуальною проблемою для фахівців з обліку, які обробляють великі масиви даних. Нижче наведено переваги штучного інтелекту, за допомогою яких збільшиться швидкість виконання операцій з обліку.

Впорядкування, ведення та аналіз даних. Зі збільшенням фінансових даних, розкладених на декілька документів, PDF-файлів та електронних таблиць з'являється проблема точності наведення фінансових результатів. Штучний інтелект допомагає бухгалтерам підвищити точність та якість трансакційних даних прямо на етапі створення даних, витягує дані із зображень, автоматично класифікує їх на основі категорії витрат і заповнює звіти для аналізу одночасно.

Ці звіти можуть надати бізнесу інформацію для покращення фінансового планування. Штучний інтелект також формує глибші уявлення, тобто підприємства можуть отримати всебічне уявлення про довгострокові схеми витрат, а персонал бухгалтерії може надати ще більшу цінність організаціям, консультуючи клієнтів щодо оптимального прогнозування бюджету.

Зменшення шахрайства. Сьогодні працівники витрачають більше грошей на більше категорій витрат, використовуючи більше способів оплати, ніж будь-коли раніше. Зі зростанням та розповсюдженням фінансових даних через додаткові канали оплати збільшується і ризик шахрайства.

За даними Association of Certified Fraud Examiners [4] в середньому компанія втрачає 5% свого щорічного доходу через внутрішнє шахрайство. Аудитори зазвичай можуть перевірити лише 10% звітів про витрат вручну, тобто поза увагою залишається більшість можливих шахрайств. А штучний інтелект ж, навпаки, може перевірити 100% звітів про витрати, передбачивши закономірності та виявивши широкий спектр питань, що можуть з'явитися у фінансових даних, цим самим допомогти аудиторам вловлювати шахрайські витрати до того, як відбудеться відшкодування.

Вирішення корпоративних питань. Одним із головних переваг штучного інтелекту є можливість скорочення часу на виправлення невідповідності у фінансових звітах. Наприклад, штучний інтелект може автоматично виявляти заборонені або особисті витрати, неперевірені квитанції та інше. Використання програми штучного інтелекту для збору та підбиття підсумків допомагає менеджерам з фінансування визначити тенденції для створення рекомендацій, керованих даними, для корпоративної політики свого клієнта [1].

Аналізуючи наведені вище перспективи використання штучного інтелекту в бухгалтерському обліку, безперечно можна говорити про значне підвищення якості та пришвидшення проведення типових операцій комп'ютерними системами, що дасть змогу фахівцям більше часу приділяти клієнтам. Звичайно зараз штучний інтелект та повна автоматизація в фінансах та бухгалтерському обліку тільки починається, однак технологія стає досконалішою з кожним роком, великі компанії зацікавлені у впровадженні нових технологій у свою роботу. Наприклад, Deloitte співпрацює з Kira Systems Inc., та висуває важливість штучного інтелекту в сфері бухгалтерського обліку та разом вони створюють нові моделі зчитування інформації, які будуть допомагати аудиторам легко переглядати документи.

Отже, найбільші аудиторські та фінансові компанії вже взяли на «озброєння» системи штучного інтелекту. Мова йде про різні програми та мобільні додатки, які використовують штучний інтелект та когнітивні технології для певних розрахунків та аналізу даних. Такі технології поки що використовуються для вирішення

вужького кола завдань, але спектр їхніх можливостей з кожним роком розширюється [2].

Природньо, що бухгалтерський облік є практичною суспільною діяльністю людини, але світ йде вперед, все частіше з'являються складні питання, які вирішити може лише нова наука. Штучний інтелект – це ті можливості комп'ютера, які переходять зовсім на новий рівень. Він може робити точні математичні прогнози та підлаштовуватися до будь-яких змін майже так само як і людина, а в деяких випадках навіть краще.

У центрі діяльності будь-якої організації лежить облік. Якщо операції з бухгалтерського обліку виконуються точно і швидко, керівники організації можуть легко приймати правильні рішення, оскільки вони будуть бачити в якому напрямку йде бізнес. Завдяки штучному інтелекту кожен фрагмент даних, що обробляється, автоматизований. Тому зроблені звіти будуть точними. Також, дані можуть бути легко доступні для перегляду з різних джерел та одразу передані головному бухгалтеру.

Штучний інтелект впорається з багатьма іншими завданнями, якими займалися бухгалтери, наприклад, обробка дебіторської та кредиторської заборгованості, управління адміністративними витратами тощо. Тому, впровадження нових технологій не тільки полегшить роботу бухгалтерів, але і підвищить ефективність та точність проведення облікових операцій, а бухгалтери, які опанують ці технології будуть високо цінуватися як сьогодні, так і в майбутньому.

Список використаних джерел

1. Vordenbaeumen H. 3 ways accountants can implement AI today / Accounting Weekly. 2019. URL: <https://www.accountingtoday.com/opinion/3-ways-accountants-can-implement-ai-today>.
2. Kregston GCG. Блокчейн, штучний інтелект і бухгалтерія / Kregston GCG 2017. URL: <https://kreston-gcg.com/ua/blokchain-shtuchniy-intelekt-i-bukhalteria/>.
3. Даньків Й. Я. Штучний інтелект у бухгалтерському обліку. URL: <https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/download/1838/1741/>
4. Association of Certified Fraud Examiners. URL: <https://www.acfe.com/>